

Examenbeschrijving

Basisvakopleiding Schoonmaker in de zorg

Algemeen

Uitgangspunten

De opzet en inhoud van het examen Basisvakopleiding schoonmaker in de zorg is gebaseerd op:

- Algemeen geldende basis: schoonmaakregels, methoden en systemen.
- Infectiepreventie.
- Ergonomisch werken.

Kern van het beroep

Een schoonmaker in de zorg maakt ruimten in de zorgomgeving op professionele wijze schoon. Hierbij geldt dat hij onder tijdsdruk kan werken en methodisch en systematisch te werk gaat. Hij verwijdert zichtbare en onzichtbare vervuiling (zoals bacteriën, virussen, etc.). Hij werkt op een, zo maximaal mogelijke, ergonomisch wijze om daarmee de fysieke belasting van het eigen lichaam te minimaliseren.

Kenmerkend voor het werkgebied van een schoonmaker in de zorg is dat deze ruimten kan bevatten waarin sprake is van blootstellings- en/of besmettingsgevaar.

Hij moet daarom altijd zorgen voor de eigen veiligheid; ook wanneer gevaren minder frequent en minder groot zijn. Daarbij moet hij zorgen voor het beschermen van gebruikers van ruimten tegen blootstellings- en besmettingsgevaar. Hij werkt hiervoor binnen de kaders van 'infectiepreventie' en veiligheid.

Specifiek voor een schoonmaker in de zorg:

- Goede persoonlijke hygiëne & handhygiëne
- Blootstellings- besmettingsgevaar door microbiologische, fysische en mechanische risico's en de persoonlijke bescherming hiertegen
- Infectiepreventie: cirkel van besmetting, micro-organismen, groeifactoren, verspreiding, groeihaarden, reiniging en desinfectie en patiëntveiligheid.

Inhoud

Algemeen	1
Aanbod	3
Vorm.....	3
Context	3
Dekking.....	3
Beoordeling.....	3
Duur van het examen.....	4
Kandidaten	4
Betrokkenen	4
Zak/regeling	5
Examenonderdelen	6
Keuze examenonderdelen	6
Examencontext	7
Eisen aan examenomgeving	7
Verantwoordelijkheid werkgever	7
Beoordeling examenlocatie	7
Beoordelen en resultaatbepaling	8
Beoordelingsproces	8
Cesuur voor de beoordelingsaspecten.....	9
Beoordelingsaspecten.....	9
Beoordelingscriteria	9
Bijlage 1 Eindtermen	10
Vakkennis	10
Vakvaardigheden	11
Bijlage 2: dekkingsoverzicht	12
Bijlage 3: Locatie-eisen	16
Algemene eisen	16
Examenruimten	16
Persoonlijke beschermingsmiddelen	18
Materialen en middelen	18

Aanbod

Het RAS-Examenbureau biedt examens voor opleidingen die relevant zijn voor de sector.

De sector kent een zekere mate van specialisatie binnen het beroep 'schoonmaker' en maakt onderscheid tussen verschillende contexten waarin schoonmakers hun werk uitvoeren.

Bij specifieke werkvelden zijn de bijbehorende eindtermen opgesteld. Ook voor het werkveld (gezondheids)zorg is dit het geval. (zie bijlage 1: eindtermen schoonmaker in de zorg¹). Bij deze eindtermen heeft het RAS-Examenbureau vanaf 1 januari 2024 het volgende examenaanbod: **Examen: Basisvakopleiding Schoonmaker in de zorg.**

Vorm

Het examen bestaat uit een praktijkdeel en een theoriedeel (zie ook bijlage 2).

- Het praktijkdeel bevat drie onderdelen die elk in een ander type ruimte met specifieke kenmerken worden uitgevoerd. De examinerator maakt hiervoor een keuze uit de in totaal vijf praktijkonderdelen uit het exameninstrumentarium.
- Het theoriedeel bestaat uit een mondeling examenonderdeel dat bestaat uit 25 open vragen.

Context

Het volledige examen wordt in een gesimuleerde omgeving uitgevoerd.

Gewenste uitgangsituaties voor het examen laten zich in de beroepspraktijk slecht regisseren. Er is daarom gekozen voor een simulatie van de beroepspraktijk om de uitvoerbaarheid en de gelijkwaardigheid van de examens beter te borgen.

Nog een voordeel van een gesimuleerde omgeving is dat de 'onrust en onvoorspelbaarheid' die de beroepspraktijk kenmerkt, en die de uitvoering van het examen bemoeilijken, niet optreden.

Dekking

Het betreft een relevant en representatief examen waarin de kern van het beroep: schoonmaker in de zorg, wordt geëxamineerd.

In overleg met de sector zijn keuzen zijn gemaakt voor wat wel en wat niet wordt geëxamineerd.

Voor een dekkingsoverzicht zie de dekkingstabel in bijlage 2.

Beoordeling

Tijdens de praktijkonderdelen voert de kandidaat werkzaamheden uit zoals hij deze ook in de beroepspraktijk moet uitvoeren.

De wijze waarop hij de werkzaamheden uitvoert, en de resultaten die worden behaald, worden door de examinerator waargenomen en beoordeeld aan de hand van vastgestelde criteria.

---

¹ De vastgestelde eindtermen zijn uitgangspunt voor het examen. Stichting RAS heeft deze in samenwerking met de sector opgesteld en deze zijn vastgesteld door het bestuur van de RAS op 20 september 2023. Vanaf 1 januari 2024 zijn deze eindtermen van kracht en vervangen alle vorige versies.

De antwoorden van de kandidaat op de gestelde theorievragen worden door de examinator beoordeeld aan de hand van een vastgesteld antwoordmodel.

Duur van het examen

Het examen heeft een totale duur van 90 minuten (anderhalf uur). In deze tijd:

- vindt de ontvangst van de kandidaat en de controle van het ID van de kandidaat plaats.
- moeten alle examenonderdelen worden uitgevoerd inclusief tijd om te verplaatsen naar een andere ruimte.

Voor een overzicht van de tijdsduur van de verschillende onderdelen: zie bijlage 2.

Kandidaten

Kandidaten moeten in het kader van persoonlijke hygiëne voldoen aan de volgende eisen:

- Geen hand- en polssieraden of een brace.
- Korte nagels zonder nagellak, gelnagels of kunstnagels.
- Geen lange mouwen
- Geen kunstnagels of nagels die gelakt zijn
- Haren worden kort gedragen of opgestoken of in een schone, strakke hoofddoek. Eventuele baard is kort. Zodanig dat het haar/de hoofddoek niet in contact kan komen met oppervlakken..
- Open wondjes aan handen zijn afgedekt met een waterafstotende pleister.

Kandidaten die niet voldoen aan deze eisen worden niet toegelaten tot het examen.

Betrokkenen

Naast de examenkandidaat zijn de volgende personen betrokken:

Betrokkene	Rol	Taken en verantwoordelijkheden
Examinator	Beoordelaar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regisseur van het examenproces op de examenlocatie. ▪ Neemt de inspanningen en resultaten van de kandidaat waar en beoordeelt deze aan de hand van een beoordelingsformulier met vastgestelde criteria. ▪ Stelt op basis van het oordeel van de criteria de resultaten voor de beoordelingsaspecten vast. ▪ Motiveert de gegeven beoordelingen en de behaalde resultaten.
Ras-Examenbureau	Vaststeller eindresultaat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eindverantwoordelijk voor het gehele examenproces. ▪ Eindverantwoordelijk voor toepassing van de zak/slaagregeling. ▪ Stelt diploma's en cijferlijsten op en verstrekt deze aan kandidaten en hun werkgevers.

Examinatoren zijn inhoudskundig en (Certiforce) gecertificeerd. Zij hebben ervaring als schoonmaker in de zorg en het beoordelen van prestaties van examenkandidaten. Examinatoren hebben kennis van het exameninstrument en de bijbehorende beoordelingscriteria en -systematiek. Zij zijn eindverantwoordelijk voor het bepalen van

de resultaten van de beoordelingsaspecten die leiden tot eindresultaten voor de verschillende examenonderdelen.

Het RAS-Examenbureau ontvangt de beoordeling en de daarbij behorende resultaten van de examinerator en draagt zorg voor het toepassen van de zak/slaagregeling.

Het eindresultaat van het examen (geslaagd/gezakt) wordt door het RAS-Examenbureau gecommuniceerd met de examenkandidaat en diens werkgever.

Het RAS-Examenbureau stelt diploma's en cijferlijsten op en verstrekt deze aan kandidaten en hun werkgevers.

Zak/regeling

Een kandidaat is geslaagd voor het diploma 'Basisvakopleiding schoonmaker in de zorg' wanneer deze voor elk examenonderdeel een resultaat van 6 of hoger heeft behaald.

Herexamen

Wanneer de kandidaat voor één of meerdere onderdelen onvoldoende heeft behaald is hij gezakt voor het examen. Hij heeft altijd de mogelijkheid om een herexamen te doen. Het is niet mogelijk om vrijstelling voor één of meerdere examenonderdelen te verkrijgen.

Voor een herexamen geldt dat het gehele examen opnieuw moet worden uitgevoerd. De kandidaat wordt opnieuw beoordeeld voor alle examenonderdelen.

Examenonderdelen

Voor het examen zijn er 5 praktijkonderdelen beschikbaar en 1 theoriedeel (2 versies).

Ruimte	Onderdelen	Praktijk	Theorie
Patiënten/cliënten-kamer	1 Een tussenbeurt uitvoeren in een patiënten/cliënten-kamerruimte met contactisolatie.	x	
	2 Een eindbeurt uitvoeren in een patiënten/cliënten-kamerruimte met contactisolatie.	x	
Sanitair ruimte	3 Dagelijkse reiniging sanitair ruimte met gevaarlijke stof (cytostatica).	x	
	4 Periodieke reiniging sanitair ruimte met gevaarlijke stof (cytostatica).	x	
Niet-besmette ruimte	5 Stofzuigen van een niet-besmette ruimte.	x	
N.v.t.	6 Mondeling Kennisexamen.		x

Een volledig examen bevat altijd:

- 1 (praktijk)onderdeel uit elke ruimte
- + (plus)
- een mondeling kennisexamen.

Voorbeeld van een examen:

Praktijkdeel			Theoriedeel
Onderdeel 1	Onderdeel 4	Onderdeel 5	Onderdeel 6
Een tussenbeurt uitvoeren in een patiënten/cliënten-kamerruimte met contactisolatie.	Periodieke reiniging uitvoeren van een toilet met blootstellingsgevaar aan een gevaarlijke stof (cytostatica).	Stofzuigen van een niet-besmette ruimte.	Mondeling kennisexamen
30 min	10 min	5 min	25 min

= 70 minuten

Keuze examenonderdelen

De examiner maakt vooraf aan het examen de keuze voor de onderdelen die de kandidaat moet uitvoeren.

Deze keuze voert hij in ras-examen.nl ('uitzetten van onderdelen') in en bepaalt daarmee de inhoud van het examen en de bijbehorende beoordelingsformulieren.

Dit geldt ook voor de versie van het theoriedeel van het examen.

Wanneer de keuze is ingevoerd in ras-examen.nl is het examen definitief en kan niet meer gewijzigd worden door de examiner.

Kandidaten horen van de examiner pas bij aanvang van hun examen welke praktijkonderdelen zij moeten uitvoeren.

Voor een volledige beschrijving van het gehele verloop van een examen, zie document 'Uitvoering examens Basisvakopleiding schoonmaker in de zorg.'

Examencontext

Er is gekozen voor examinering in een gesimuleerde omgeving. Gewenste uitgangssituaties voor het examen laten zich in de beroepspraktijk slecht regisseren. Ook het tijdstip waarop het werk wordt uitgevoerd en de verstoring door gebruikers van ruimten en objecten maakt de organiseerbaarheid zeer complex.

Een simulatie van de beroepspraktijk borgt de uitvoerbaarheid en de gelijkwaardigheid van de examens doordat 'onrust en onvoorspelbaarheid' die de uitvoering van het examen in de beroepspraktijk bemoeilijken, niet optreden.

Eisen aan examenomgeving

Belangrijk voor de inrichting van de gesimuleerde omgeving is dat deze de beroepspraktijk zoveel mogelijk benadert.

De eisen waaraan de examencontext moet voldoen is vastgelegd in 'locatie-eisen'. (Zie bijlage Locatie-eisen).

Verantwoordelijkheid werkgever

Volgens het geldende examenreglement is de werkgever van de examenkandidaat eindverantwoordelijk voor het inrichten van een examenlocatie die aan de gestelde eisen voldoet. (De werkgever kan de uitvoering delegeren aan de opleider.)

Beoordeling examenlocatie

De examinerator beoordeelt voordat het examen kan worden uitgevoerd of de examenlocatie voldoet aan de gestelde locatie eisen (zoals opgenomen in de bijlage 'locatie-eisen').

Wanneer de examinerator afwijkingen constateert dan overlegt hij/zij met de contactpersoon op de examenlocatie, over uit te voeren aanpassingen/verbeteringen vóór de start van het examen.

Wanneer een examenlocatie niet voldoet aan de gestelde locatie-eisen, én deze voor aanvang van het examen niet zodanig kan worden aangepast dat deze voldoet aan de locatie eisen, kan besloten worden het examen niet af te nemen op deze locatie.

In voorkomende gevallen neemt de examinerator contact op met het RAS-Examenbureau en bespreekt de aangetroffen situatie en de reden dat de locatie in zijn/haar beleving niet voldoet aan de gestelde eisen. Het RAS-Examenbureau kan op grond van de bevindingen van de examinerator besluiten het examen geen doorgang te laten vinden.

Afstemming over dit besluit, met de kandidaten en hun werkgever, wordt door het RAS-Examen uitgevoerd.

Beoordelen en resultaatbepaling

De prestaties van de kandidaat tijdens het examen worden door de examinator waargenomen en beoordeeld met behulp van bij het examen vastgestelde beoordelingsformulieren. Deze beoordelingsformulieren vindt de examinator bij de verschillende examenonderdelen in Ras-examen.nl. Dit is de ICT-applicatie die het RAS-Examenbureau inzet ten behoeve van ondersteuning van examenprocessen.

Beoordelingsproces

Stap	Actie	examinator	Ras-examen.nl
1	Waarnemen van de handelingen en gedrag van de kandidaat.	X	
2	Bepalen van de kwaliteit van de werkwijze, handelingen en (tussen en eind-) resultaten.	X	
3	Toekennen van een score bij elk beoordelingscriterium.	X	
4	Totaliseren scores per beoordelingsaspect en noteren bij de betreffende beoordelingsaspecten.	x	
5	Toelichten behaalde puntenaantal. Bij minder dan 55% van de te behalen punten MOET er motivering plaatsvinden.	x	
6	Bepalen resultaat per beoordelingsaspect.		x

Stap 1 t/m 3 van het beoordelingsproces bevat het inhoudsdeskundige oordeel van de examinator. Hierbij heeft de examinator houvast aan het opgestelde beoordelingsprofiel behorende bij het examen.

Stap 4 en 5 bestaan uit het toepassen van vastgestelde cesuur per aspect. In Ras-examen.nl is dit voor een deel geautomatiseerd. De berekening van het resultaat per beoordelingsaspect, én het toepassen van de zak/slaagregeling vinden automatisch plaats.

Toelichten behaalde puntenaantal

Wanneer een kandidaat bij een beoordelingsaspect minder dan 55% van het te behalen puntenaantal heeft behaald, MOET er motivering plaatsvinden.

De motivering moet uitleg geven waarom er een onvoldoende resultaat is behaald op dit beoordelingsaspect.

Wanneer een kandidaat bij een beoordelingsaspect meer dan 55% van het te behalen puntenaantal heeft behaald, MAG er motivering plaatsvinden.

Dit geeft de mogelijkheid voor het maken van complimenten en geven van tips.

Belangrijk voor de kandidaat (lezer) is dat hij/zij kan begrijpen wat er in de toelichting staat.

Cesuur voor de beoordelingsaspecten

De cesuur voor de beoordelingsaspecten ligt bij 55%.

Het resultaat wordt per beoordelingsaspect weergegeven in de vorm van een cijfer:

%-age behaalde punten	Resultaat	
0 t/m 54,9 %	5	Onvoldoende
55% t/m 64,9%	6	voldoende
65% t/m 74,9%	7	
75% t/m 84,9%	8	
85% t/m 94,9%	9	
95% t/m 100%	10	

Uit de tabel is af te lezen dat onvoldoende resultaten niet worden gespecificeerd maar het resultaat '5' krijgen.

Hier is voor gekozen om kandidaten te motiveren om een herexamen te doen en een diploma te behalen. Een laag cijfer op een beoordelingsaspect zou demotiverend kunnen werken.

Beoordelingsaspecten

Het beoordelingsformulier van elk praktijkonderdeel bevat altijd de volgende 5 beoordelingsaspecten:

beoordelingsaspect	toelichting
A Resultaat	In hoeverre zijn de gewenste resultaten van de schoonmaakwerkzaamheden behaald?
B Ergonomie	In hoeverre heeft de kandidaat op ergonomische wijze gewerkt?
C Infectiepreventie	In hoeverre heeft de kandidaat volgens de regels van infectiepreventie gewerkt? Hieronder valt de eigen(hand)hygiëne.
D Veiligheid	In hoeverre heeft de kandidaat de eigen veiligheid en die van anderen bewaakt. Hieronder valt ook het gebruik van PBM's.
E Efficiëntie	In hoeverre voorkomt de kandidaat onnodig lopen, dubbele handelingen, gebruik van middelen, etc. Hiermee is ook de hoeveelheid tijd gemoeid die de kandidaat nodig heeft om de opdracht uit te voeren.

Beoordelingscriteria

Elk praktijkonderdeel heeft een eigen beoordelingsformulier. Deze bevat, per beoordelingsaspect, relevante beoordelingscriteria voor de geleverde inspanningen en de resultaten hiervan.

Beoordelingscriteria worden beoordeeld aan de hand van een 2-puntsschaal: Voldoende/onvoldoende.

- Elke behaalde 'voldoende' score levert een punt op.
- Een 'onvoldoende' score levert nul punten op.

Het aantal behaalde punten per beoordelingsaspect bepalen het resultaat voor dit aspect.

De kandidaat ontvangt per aspect een eindresultaat dat meetelt voor de zak/slaagregeling.

Bijlage 1 Eindtermen

Basisvakopleiding Schoonmaker in de zorg.

De eindtermen voor de *Schoonmaker in de zorg* zijn beknopte omschrijvingen van de kennis en vaardigheden waarover een beginnend beroepsbeoefenaar aan het eind van zijn opleiding minimaal zou moeten beschikken.

Het is het streefdoel van wat een beginnend beroepsbeoefenaar 'kent, snapt en kan' na voltooiing van een opleiding of cursus.

Dit document beschrijft dit streefdoel voor: een Schoonmaker in de zorg.

De Schoonmaker in de zorg moet beschikken over vakkennis en –vaardigheden en in sommige gevallen algemene kennis en vaardigheden in zijn vakgebied.

Hieronder is een overzicht opgenomen van de benodigde vakkennis en -vaardigheden die een schoonmaker in de zorg moet bezitten. Deze zijn relevant voor het branche erkende RAS-diploma behorend bij het beroep *Schoonmaker in de zorg*.

Voor een specificatie van dit beroep en het bijbehorende werkveld, zie bijlage: [Typering van het werkveld en het beroep](#).

Deze beschrijving is opgesteld ten behoeve van de inhoudelijke gesprekken over de eindtermen en is hierbij als uitgangssituatie ingezet.

Vakkennis

Met vakkennis wordt verstaan: de specifieke kennis die een beroepsbeoefenaar nodig heeft voor het uitoefenen van diens beroep.

De beginnend beroepsbeoefenaar bezit KENNIS van:

Relevante vakterminologie.
Het doel en het belang van protocollen en werkprogramma's en de relatie hiertussen.
Reinigings-, desinfectie- en onderhoudsmiddelen en de werking hiervan.
Materialen, gereedschappen en apparatuur voor manuele reiniging van interieur, sanitair en vloeren en de werking hiervan. (basisuitrusting)
Relevante richtlijnen voor Arbo, milieu en veiligheid.
Ergonomie in relatie tot het vakgebied.
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) en het juiste gebruik hiervan.
Het juist handelen bij besmettings- en blootstellingsincidenten.
Risico's van cytostatica bij schoonmaakwerkzaamheden.
Specifieke risico's in GZ: valpreventie patiënten/bewoners, prikgevaar.
Basisregels en -principes van professioneel schoonmaken (vuil naar schoon, hoog naar laag etc.).
Dagelijkse en periodieke handelingen voor het reinigen van interieur en sanitair met microvezel.
Gangbare dagelijkse schoonmaakmethodes (microvezel) voor harde en zachte vloeren als ook de traditionele stofwismethoden.
Desinfectietechnieken zoals aangegeven in protocollen en/of aanvullende werkafspraken in werkprogramma's.
De verschillen tussen tussenbeurten en eindbeurten bij reiniging en desinfectie.
Hygiëne en persoonlijke hygiëne (waaronder handhygiëne), omkleedprocedures en aankleedprocedures.
Vuilsoorten en hun indeling en de hierbij relevante reinigingsmethoden.
Basiskennis van infectiepreventie: cirkel van besmetting, micro-organismen, groeifactoren, verspreiding, groeihaarden, reiniging en desinfectie en patiëntveiligheid.

Soorten isolatie en de relatie hiermee met soorten besmettingen.
Hospitality in relatie tot klantgericht werken.

Vakvaardigheden

Met vakvaardigheden wordt verstaan: de specifieke bekwaamheden of capaciteiten die een beroepsbeoefenaar nodig heeft om beroepstaken en -activiteiten uit te kunnen voeren.

De beginnend beroepsbeoefenaar KAN:
Verbanden leggen tussen de verschillende soorten protocollen en een schoonmaakprogramma/schema en wat de invloed hiervan is op de kwaliteit van het te leveren schoonmaakwerk.
Schoonmaakprogramma's zich eigen maken en hiernaar handelen.
Omgaan met een logboek volgens richtlijnen; afwijkingen van en bijzonderheden op de werklocatie signaleren en vastleggen.
Handelen volgens informatie en pictogrammen op productverpakkingen en werkinstructiekaarten.
Ten behoeve van infectiepreventie relevante PBM's en hulpmaterialen op juiste wijze gebruiken en afvoeren.
Afval en was hanteren en afvoeren volgens geldende protocollen/werkvoorschriften.
Conform protocollen en werkvoorschriften en vanuit het bewustzijn van de eigen veiligheid, en die van de omgeving, in wisselende situaties beoordelen of hij/zij over de juiste PBM's beschikt ter bescherming tegen mechanische en fysieke risico's.
Op ergonomisch verantwoorde wijze werken.
(Sanitaire) ruimten met cytostatica op juiste wijze reinigen.
De juiste werkvolgorde en/of methodieken toepassen bij het reinigen en desinfecteren van verschillende oppervlakken en type ruimten; met en zonder aanwezige besmetting.
Een einddesinfectie correct en met de juiste werkvolgorde uitvoeren.
Resultaten en de uitvoering van werkzaamheden beoordelen op kwaliteit en bijstellen indien nodig.
Effectief afstemmen met zijn/haar leidinggevende over externe zaken en situaties die van invloed zijn op de gewenste kwaliteit van de te realiseren werkzaamheden.
Klantvriendelijk en effectief communiceren met betrokkenen zoals leidinggevende, collega's, gebruikers van ruimten, gasten, cliënten en patiënten.
Effectief afstemmen met medewerkers zorg waar dat nodig is.

Bijlage 2: dekkingsoverzicht

Examen: Basisvakopleiding schoonmaker in de zorg

Cohort 2024

	Exameneenheden					THEORIE
	PRAKTIJK				Niet-besmette ruimte	
	Patiënten/cliëntenkamer		Sanitair ruimte			
Onderdeel 1	Onderdeel 2	Onderdeel 3	Onderdeel 5	Onderdeel 5	Onderdeel 6	
De kandidaat heeft (geeft blijk van) kennis van						
Relevante vakterminologie.						x
Het doel en het belang van protocollen en werkprogramma's en de relatie hiertussen.						x
Reinigings-, desinfectie- en onderhoudsmiddelen en de werking hiervan.	x	x	x	x		x
Materialen, gereedschappen en apparatuur voor manuele reiniging van interieur, sanitair en vloeren en de werking hiervan. (basisuitrusting)	x	x	x	x	x	
Relevante richtlijnen voor Arbo, milieu en veiligheid.	x	x	x	x		x
Ergonomie in relatie tot het vakgebied.	x	x	x	x	x	
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) en het juiste gebruik hiervan.	x	x	x	x		x
Het juist handelen bij besmettings- en blootstellingsincidenten.						x
Risico's van cytostatica bij schoonmaakwerkzaamheden.			x	x		x

Specifieke risico's in GZ: valpreventie patiënten/bewoners , prikgevaar.						X
Basisregels en -principes van professioneel schoonmaken (schoon naar vuil, hoog naar laag etc.).	X	X	X	X		
Dagelijkse en periodieke handelingen voor het reinigen van interieur en sanitair.	X	X	X	X		
Gangbare dagelijkse schoonmaakmethodes voor harde en zachte vloeren als ook de traditionele stofwismethoden.	X	X	X	X		
Desinfectietechnieken zoals aangegeven in protocollen en/of aanvullende werkafspraken in werkprogramma's.		X				X
De verschillen tussen tussenbeurten en eindbeurten bij reiniging en desinfectie.	X	X	X	X		
Hygiëne en persoonlijke hygiëne (waaronder handhygiëne), omkleedprocedures en aankleedprocedures.	X	X	X	X		X
Vuilsoorten en hun indeling en de hierbij relevante reinigingsmethoden.						X
Basiskennis van infectiepreventie: cirkel van besmetting, micro-organismen, groeifactoren, verspreiding, groeihaarden, reiniging en desinfectie en patiëntenveiligheid.	X	X	X	X		X
Soorten isolatie en de relatie hiermee met soorten besmettingen.	X	X				X
Hospitality in relatie tot klantgericht werken.						X
De kandidaat kan						
Verbanden leggen tussen de verschillende soorten protocollen en een schoonmaakprogramma/schema en wat de invloed hiervan is op de kwaliteit van het te leveren schoonmaakwerk.	X	X	X	X		
Schoonmaakprogramma's zich eigen maken en hiernaar handelen.	X	X	X	X		

Omgaan met een logboek volgens richtlijnen; afwijkingen van en bijzonderheden op de werklocatie signaleren en vastleggen.						X
Handelen volgens informatie en pictogrammen op productverpakkingen en werkinstructiekaarten.	X	X	X	X		
Ten behoeve van infectiepreventie relevante PBM's en hulpmaterialen op juiste wijze gebruiken en afvoeren.	X	X	X	X		
Afval en was hanteren en afvoeren volgens geldende protocollen/werkvoorschriften.	X	X	X	X		
Conform protocollen en werkvoorschriften en vanuit het bewustzijn van de eigen veiligheid, en die van de omgeving, in wisselende situaties beoordelen of hij/zij over de juiste PBM's beschikt ter bescherming tegen mechanische en fysieke risico's.	X	X	X	X	X	
Op ergonomisch verantwoorde wijze werken.	X	X	X	X	X	
(Sanitaire) ruimten met cytostatica op juiste wijze reinigen.			X	X		
De juiste werkvolgorde en/of methodieken toepassen bij het reinigen en desinfecteren van verschillende oppervlakken en type ruimten; met en zonder aanwezige besmetting.	X	X	X	X	X	
Een einddesinfectie correct en met de juiste werkvolgorde uitvoeren.		X				
Resultaten en de uitvoering van werkzaamheden beoordelen op kwaliteit en bijstellen indien nodig.	X	X	X	X	X	
Effectief afstemmen met zijn/haar leidinggevende over externe zaken en situaties die van invloed zijn op de gewenste kwaliteit van de te realiseren werkzaamheden.						X
Klantvriendelijk en effectief communiceren met betrokkenen zoals leidinggevende, collega's, gebruikers van ruimten, gasten, cliënten en patiënten.						X
Effectief afstemmen met medewerkers zorg waar dat nodig is.						X

	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Bijdrage in het eindresultaat	25%	25%	25%	25%	25%	25%
Examenlocatie	O	O	O	O	O	O
Max tijdsduur in minuten	30	30	10	10	5	25
Vorm	PE	PE	PE	PE	PE	Ovm
Legenda	O		Opleidingsinstituut/simulatie			
	PE		Praktijkexamen			
	Ovm		open vragen: mondeling			

Bijlage 3: Locatie-eisen

Examen Basisvakopleiding schoonmaker in de zorg

De praktijkomgeving voor een schoonmaker in de zorg is zeer divers. Uitgangspunt/beeld dat van toepassing is voor het examen Basisvakopleiding schoonmaker in de zorg: een zorg- of ziekenhuisomgeving.

Beroepspraktijk-waardig

Voor de examenlocaties en de inrichting hiervan geldt dat deze de beroepspraktijk zoveel mogelijk moeten benaderen, d.w.z. het is een voor een beroepsbeoefenaar herkenbare omgeving met herkenbare inrichting.

Examenruimten zijn minimaal 2,35m hoog en door middel van een deur afsluitbaar.

Ruimten bevatten geen 'virtuele' objecten en bouwwerken. Toelichting:

- Een muur/wand is een fysieke afscheiding die een ruimte begrenst.
- Een bed is een meubelstuk dat wordt gebruikt om in te slapen en een inrichting bevat die het bedoelde mogelijk maakt (Matras, bedtextiel/deken, kussen, verstelbaar, verrijdbaar etc.).

Hieronder is een meer gespecificeerd overzicht van de eisen waaraan een examenlocatie voor examens Basisvakopleiding Schoonmaker in de zorg minimaal moeten voldoen.

Algemene eisen

1. Goede bereikbaarheid per auto én openbaar vervoer. Indien er sprake is van betaald parkeren (in elke vorm) dan moet het RAS-Examenbureau daarvan op de hoogte gesteld worden zodat zij dit in de communicatie naar betrokkenen kunnen opnemen.
2. Tussen 8:00- 18:00 vrij toegankelijk zijn voor betrokkenen bij de examens (kandidaten, examinatoren, etc.)
3. Een ontvangst- /wachtruimte met koffie/thee faciliteiten is aanwezig, waar examenkandidaten en examinator(en) rustig kunnen wachten en examens die aan de gang zijn niet verstoren.
4. Op de locatie is een locatieverantwoordelijke aanwezig namens de werkgever die betrokkenen kan opvangen.
5. Voor alle examenruimtes geldt dat deze
  - o Tijdens examens alleen voor dit doel beschikbaar zijn; dus vrij dienen te zijn van regulier gebruik. (geen inloop/doorloop van niet-betrokkenen)
  - o Materiaalwagens de examenruimten goed kunnen bereiken (denk aan lift en doorgangen, etc.).
6. Voor een vlot en praktisch verloop van de gehele examendag moeten de verschillende examenruimten los van elkaar staan en een eigen ingang hebben.

Examenruimten

In het examen wordt gebruik gemaakt van een patiënten/cliëntenkamer met een (gesimuleerde) isolatie. Isolatiekamers beschikken echter normaalgesproken over eigen sanitaire voorzieningen, die vanuit de kamer toegankelijk zijn.

Voor de uitvoering van de examens is dit niet praktisch omdat tegelijkertijd meerdere examenkandidaten met een examenonderdeel bezig kunnen zijn en dan last kunnen hebben van elkaar.

Wel moet de patiënten/cliëntenkamer beschikken over sanitaire voorzieningen (zie omschrijving).

Patiënten/cliëntenkamers.

- Door een deur afsluitbare ruimte van minimaal 12 m².
  - De ruimte heeft minimaal 1 raam met vensterbank.
  - Minimaal 1 verwarming of verwarmingselement.
  - poriëndichte vloerbedekking zonder naden (linoleum of id.)
  - Een in hoogte verstelbaar en verrijdbaar zorg-bed met:
    - Bed-ombouw.
    - Achterwand met aansluitingen.
    - Alarmknop of afstandsbediening/patiëntentelefoon naast het bed.
    - Bij voorkeur: een papegaai.
- Het bed is van drie zijden bereikbaar (er is voldoende opstelruimte rond het bed aanwezig is voor hulpmiddelen (zoals tilliften en rolstoelen) en medische apparatuur).
- Minimaal aanwezige overige meubelstukken:
    - Infuuspaal of looprek.
    - Nachtkastje of bedtafel met een lade of een vak met een deurtje. (Mogen ook 2 verschillende objecten zijn: én een tafel én een opruimblok of i.d.)
    - Gordijnrails met gordijn om het bed ofwel (kamer)schermen die om het bed geplaatst kunnen worden.
    - Stoel en tafeltje (evt aan de wand).
    - Een hoge afsluitbare kast voor kleding en andere persoonlijke eigendommen.
  - Wastafel met minimaal 1 kraan met stromend water:
    - Tegels aan de wand om de wastafel heen
    - Spiegel boven wastafel
    - Aan de wand gemonteerd:
      - Zeepautomaat
      - Handdesinfectie-automaat of pomp.
      - Handdoekenautomaat.
  - Afvallemmer/prullenbak met deksel en pedaal.
  - Minimaal 1 tijdschrift of boek aanwezig in de ruimte.

Er hoeft geen sluis aanwezig te zijn. Het reinigen van een sluis is geen onderdeel van het examen.

De ruimte voor de patiëntenkamer kan worden gezien als sluis. Hier trekt de kandidaat zijn/haar beschermende kleding aan.

Sanitaire ruimte

- Is vanuit een gang toegankelijk.
- Tenminste 8m² totale vloeroppervlak (vlakke gesloten vloer, bijv. tegels); voorzien van ten minste:
  - Inloopruimte met wastafel met minimaal 1 kraan:
    - Spiegel

- Zeepdispenser, handhygiënedispenser en handdoekenautomaat aan de wand.
- Afval/prullenbak. (indien klep of deksel, dan ook pedaal).
- Een tegelwand-spatzone om wastafel heen.
- Door een deur afgesloten toiletruimte met toilet met bril (een deksel is niet noodzakelijk maar een pré) en:
  - wc-rolhouder.
  - wc-borstel.
  - sanitair-afvalbak.

Bovengenoemde kan ook één grote ruimte zijn waarin alle elementen zich bevinden. Voorwaarde is dan wel dat het vloeroppervlak evenredig is aan een inlooppuimte + toiletruimte zodat er voldoende vloeroppervlak is om het moppen goed te kunnen beoordelen. Dit kan ook een complete was-/doucheruimte met een toilet zijn.

Niet-besmette ruimte

Deze ruimte wordt gebruikt door de kandidaat voor vloeronderhoud d.m.v. stofzuigen.

- Ruime van tenminste 12 m², begrensd door minimaal 2 wanden (binnenwaartse hoek); voorzien van ten minste:
  - 1 niet verplaatsbaar meubelstuk waar onder gestofzuigd kan worden. (bijvoorbeeld een tafel)
  - 1 verplaatsbaar meubelstuk waar onder gestofzuigd kan worden. (bijvoorbeeld een stoel)
  - prullenbak

Mondeling Theorie-examen

Ruimte zonder verstoringen met minimaal 2 stoelen, gescheiden door een tafel.

Bij voorkeur een afgesloten ruimte; dan wel een voldoende groot raam naar de gangzijde zodat examinator en kandidaat zicht hebben op de gang en omgekeerd.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Kandidaten hebben tijdens hun examen de beschikking over voldoende deugdelijke en geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen. Tijdens de uitvoering van hun taken kunnen zij meerdere keren schone PBM's pakken indien nodig.

De typen PBM's die minimaal aanwezig moeten zijn:

- Vloeistof ondoorlatende wegwerpschorten.
- Veiligheid/spatbril en of gelaatsscherm.
- Mondmaskers FFP1.
- Wegwerphandschoenen.
- Desinfectiealcohol en handcrème (tube).

Materialen en middelen

- Voor de uit te voeren schoonmaaktaken moeten deugdelijke en geschikte materialen en (hulp)middelen worden ingezet voor professionele schoonmaak- en desinfectiewerkzaamheden in verschillende typen ruimten. Het is toegestaan om en/of wasbare en/of wegwerpmaterialen te gebruiken tijdens het examen.

Let op! Het gebruik 'traditionele' schoonmaakmaterialen is vanuit ergonomisch oogpunt ongewenst (wringen) tenzij ten behoeve van infectiepreventie/desinfectie dit noodzakelijk is.

- Examenkandidaten hebben voor de uitvoering van hun examenonderdelen de beschikking over een materiaalwagen met voldoende en schone materialen en middelen voor het uitvoeren van:

- o Dagelijkse en periodieke reinigingen van verschillende typen ruimten.
- o Desinfectie en einddesinfectie van verschillende objecten en ruimten.

Hierbij horen ook:

- o Afvalzakken, vaten, netten etc. om de verschillende soorten afval (waaronder gevaarlijk/besmettelijk) op juiste wijze te kunnen afvoeren.
  - o Een stofzuiger met in lengte verstelbare buis en wieltjes onder de zuigvoet .
- Voor de beoordeling van de prestatie van examenkandidaten wordt expliciet een oordeel gegeven voor de mate van ergonomisch werken. Het is daarom essentieel voor de kandidaat om de beschikking te hebben over ergonomische (hulp)middelen en materialen, die reiken, tillen, bukken etc. zoveel mogelijk overbodig maken. (Denk hierbij aan verstelbare stelen, interieurmoppen voor reikwerk, etc.)

Voorbeeld van een mogelijke materialen en middelenlijst

(dit is geen voorschrijvende lijst, meerdere alternatieven zijn denkbaar)

Product	Product
Microvezelwerkdoek rood	Veiligheidsbril
Microvezelwerkdoek blauw	Chloortabletten
Microvezelwerkdoek geel	Rol afvalzakken (70 x 110)
Microvezelwerkdoek groen	Rol afvalzakken transparant (46 x 55 cm)
	Doos handschoenen M en L (Nitril)
Pakje papier / Rol papier (Tork-rol)	Veger/trekker en blik
Rol toiletpapier	Rol tape
Waarschuwbord geel 4 talig	Handcrème
Navulartikelen (zeep .t.b.v. dispensers, e.d.)	Plastic houder voor bril en spiegel
Microvezel-emmer rood	Microvezelmoppen 45 cm
Microvezel-emmer blauw	Afsluitbare container
Microvezel-emmer geel	SZA Vat
Microvezel-emmer groen	Cytostatica schort
Sprayflacon blauw (schoon water)	MRSA/Noro Schort
Glasdoek	Hygiëne maskers
Wasnet	Hand-desinfectiemiddel
Telescoopsteel 100-170 cm	Muts(ziekenhuis)
Mopframe 40 cm	UV lamp
Stofwisdoeken lijm (op rol)	Fluorescerende Handalcohol 500ml
Telescoopsteel 60-105 cm	Zwarte emmer (10 liter)
25 cm	Telescoop inspectie spiegel
Interieurmop blauw	Doosje pH-indicator
Interieurmop rood	Stofzuiger compleet (+ telescoopbuis, voet, slang)
Microvezel schuurpad	Vloerreiniger (in doseerflacon, 1 liter)
Schuurlapje 15x15	Dubbele Rolemmercombinatie compleet
Waszak geel	Droogmoppen groen 45 cm
Spinraghoes Microvezel	Soft pack Oxivir Excel Wipe (100 stuks)
Spinragmop	Doorgestikte mop
Huishoudtrap (4 treden)	Interieurreiniger (1 ltr.)
Sprayflacon rood sanitair	Stofwisvoet 60 cm
Rol Afvalzakken Rood (70x 110)	Sanitair reiniger (1 ltr.)
Kalkverwijderaar (1 ltr.)	Cloth White 1 pak 40 stuks (disposable)
Dweil	Mop 40 cm 1 pak 25 stuks (disposable)